

2. Пахотные земли стран мира и место Украины на карте земельных ресурсов планеты. URL: <https://komyza.com/zemlya-klyuchevojresurs-agrarnom-budushh/>

3. Informe Anual de la publicación Análisis y Prospectiva serie Indicadores correspondiente al año 2018 / Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación. 2019. Madrid, 220 p. URL: https://www.mapa.gob.es/es/ministerio/servicios/analisis-y-prospectiva/informe_anual_indicadores2018__tcm30-513683.pdf

УДК: 336.71

Кобрин Т. А.

здобувачка факультету економіки та управління

Петренко О. П.

к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

і економіки підприємства

Одеський державний аграрний університет

КАПІТАЛІЗАЦІЯ БАНКІВ В УМОВАХ КОВІДНОЇ КРИЗИ

Спалах COVID-19 спричинив серйозний економічний спад, який завдає все більшого навантаження на банківську систему. Багато домогосподарств і підприємств зіткнулися з серйозними труднощами у виконанні своїх фінансових зобов'язань. Як наслідок, портфелі кредитів, цінних паперів та деривативів банків, постали перед серйозним тиском на зниження. Так, в першому кварталі 2020 року шість найбільших банків Уолл-стріт оголосили про різке зниження прибутку через великі резерви на покриття збитків від кредитів. Керівники цих банків висловили крайню невпевненість щодо глибини та термінів економічного спаду [1].

Маючи досвід попередніх фінансових криз, політики покращили набір запобіжних заходів, які помякшують ймовірність нестабільності в банківській системі. Ці зусилля сприяли початковій стійкості банківської системи до цієї кризи, на відміну від великих сегментів тіньового банківського сектору, які потребували негайного державного втручання.

Збій банків може серйозно зашкодити економіці, яку вони обслуговують. Підприємства та домогосподарства покладаються на банки і в разі невиконання банками їх функцій, підприємства втрачають робочі місця, споживачі зменшують свої витрати, а сім'ї страждають від труднощів, які неминуче супроводжують економічний спад. Тому надзвичайно важливо розробити регуляторний та наглядовий режим, який помякшить ризики проблем у банківській системі. Основа банківського капіталу є найважливішим елементом такого режиму [2].

Банківський капітал відноситься до частини фінансування банку та в супереч поширеній номенклатурі, капітал не зберігається в банківському сховищі. Як і борг, він використовується для фінансування активів банку. Банки вважають за краще фінансувати свої активи за рахунок боргів, оскільки податковий кодекс, субсидії та гарантії роблять їх дешевшим джерелом фінансування. Компенсаційні структури виконавчої влади, пов'язані з рентабельністю власного капіталу банку та бажанням перекласти ризик на кредиторів, також допомагають підтримувати цю залежність від

боргів. Регулятори використовують вимоги до капіталу як основний інструмент для обмеження ймовірності банкрутства банків. Чим більше капітал використовує банк, тим більші втрати він може витримати, продовжуючи надавати фінансові послуги, необхідні для стабільного зростання економіки. Дослідження показують, що збільшення капіталу пов'язане зі збільшенням приросту кредитів і що більш капіталізовані банки швидше розширюють кредити, виходячи з фінансової кризи. Добре капіталізовані банки можуть служити джерелом сили для економіки в хороші та погані часи.

Аналізуючи капіталізацію банків України, слід відмітити, що збереження м'яких монетарних умов сприяло позитивному відновленню кредитної активності банків. Так, у 2021 році зростання кредитного портфеля як у корпоративному, так і в роздрібному секторах знаходиться на найвищому рівні. Частка проблемних кредитів за рік зменшилась на 11,0 п. – до 30%. Найбільший внесок у це зниження внесли державні банки. Кошти гривневого субєкта господарювання зросли на 26,4% у річному обчисленні, в іноземній валюті – на 3,9% у доларовому еквіваленті. Протягом року банки мали достатню ліквідність, щоб поглинути шоки. Коефіцієнт короткострокової ліквідності LCR задовольняє більшість банків із пристойними прибутками. У квітні 2021 року коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR) був доведений до рівня 80% і поступово збільшувався. До кінця 2021 року всі банки виконали понад 100% вимог NSFR.

З метою подальшого узгодження вимог із європейськими та світовими (Базельськими) стандартами з огляду на відновлення економіки та підтримки стабільності банківської системи, Національний банк скоротив заходи, запроваджені у 2021 році для послаблення макропруденційної політики у зв'язку з Кризою Covid-19. Проте банківська система залишається стабільною, добре капіталізованою, ліквідною та прибутковою. У 2021 році кошти продовжували надходити в банківську систему. Як наслідок, гривневі депозити населення зросли на 15,3% у річному обчисленні, а депозити в іноземній валюті зменшилися на 1,8% у річному вимірі в доларах США через строковий відтік. НБУ отримав найвищий прибуток за всю історію – 77,5 млрд грн. Середня рентабельність капіталу в галузі зросла до 35%. Відповідні положення та консервативні кредитні стандарти в попередні роки знизили рівень кредитного ризику. Завдяки високим прибуткам банки мають змогу нарощувати запаси капіталу та активно кредитувати економіку.

Таким чином, покращення якості та кількості банківського капіталу після кризи є одним з пріоритетів діяльності банківської системи. Саме капіталізація банків дасть змогу своєчасно та ефективно реагувати на фінансові кризи в економіці, стабілізувати діяльність банків та підвищити їх стійкість в майбутньому.

Список літератури

1. Як реагують інші країни на COVID-19? *Центер економічної стратегії*. URL: <https://ces.org.ua/how-countries-reacted-on-covid19crises> (дата звернення 7.05.22р.)
2. Стадник М. Вплив COVID-19 на світову економіку. *Вісник МСФЗ*. URL: https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ002118 (дата звернення 5.05.22р.)
3. Річний звіт Національного банку України за 2021. *Офіційний сайт НБУ*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/richniy-zvit-natsionalnogo-banku-za-2021-rik> (дата звернення 5.05.22 р.)